

M.142./iii.253. Dakkhiṇavibhaṅga sutta (Az adományról szóló tankifejtés)

Így hallottam. Egyszer a Magasztos Szakjaföldön, Kapilavatthu közelében, Nigródha ligetében időzött.

Akkor Mahápadzsápati Gótamí új ruhákkal a Magasztoshoz járult. Miután kifejezte előtte tiszteletét, leült féloldalt, és így szólította meg a Magasztost:

- Tiszteletreméltó, ezeket az új ruhákat magam fontam, magam szőttem, kifejezetten a Magasztos részére. Tiszteletreméltó, fogadja el tőlem az irántam való együttérzésből.

Amikor ez elhangzott, a Magasztos így szólt hozzá:

- Add a Szanghának, Gótamí! Ha a Szanghának adod, azzal a Szanghával együtt engem is megtisztelsz. – Ő azonban másodszor is így szólt a Magasztoshoz:

- Tiszteletreméltó, ezeket az új ruhákat magam fontam, magam szőttem, kifejezetten a Magasztos részére. Tiszteletreméltó, fogadja el tőlem az irántam való együttérzésből.

Amikor ez elhangzott, a Magasztos így szólt hozzá:

- Add a Szanghának, Gótamí! Ha a Szanghának adod, azzal a Szanghával együtt engem is megtisztelsz. – Ő azonban harmadszor is így szólt a Magasztoshoz:

- Tiszteletreméltó, ezeket az új ruhákat magam fontam, magam szőttem, kifejezetten a Magasztos részére. Tiszteletreméltó, fogadja el tőlem az irántam való együttérzésből.

Amikor ez elhangzott, a Magasztos így szólt hozzá:

- Add a Szanghának, Gótamí! Ha a Szanghának adod, azzal a Szanghával együtt engem is megtisztelsz. – Akkor a tiszteletreméltó Ánanda így szólt a Magasztoshoz:

- Tiszteletreméltó, fogadja el a Magasztos ezeket az új ruhákat Mahápadzsápati Gótamítól.

Mahápadzsápati Gótamí sokat segített a Magasztosnak, tiszteletreméltó. Mint anyjának testvére ő nevelte föl, ő volt a nevelőanyja, aki szoptatta. Ő szoptatta a Magasztost, miután édesanyja meghalt. A Magasztos is sokat segített Mahápadzsápati Gótamínak, tiszteletreméltó. A Magasztosnak köszönhető, hogy Mahápadzsápati Gótamí menedékkért fordult a Buddhához, Dhammához és Szanghához. A Magasztosnak köszönhető, hogy Mahápadzsápati Gótamí tartózkodik élőlények pusztításától, mindannak elvételeitől, amit nem neki szántak, az érzéki örömek tekintetében helytelen viselkedéstől, a hamis beszédétől, a szeszes italoktól és a tudatosságot károsan befolyásoló anyagoktól, amelyek gondtalansághoz vezetnek. A Magasztosnak köszönhető, hogy Mahápadzsápati Gótamí tökéletes bizalommal van a Buddha, Dhamma és Szangha iránt, és birtokában van mindazon erényeknek, amelyek kedvére vannak a nemes embereknek. A Magasztosnak köszönhető, hogy Mahápadzsápati Gótamínak nincs kétsége a szenvedés, a szenvedés oka, a szenvedés megszűnése és a szenvedés megszűnéséhez vezető út felől. A Magasztos is sokat segített Mahápadzsápati Gótamínak.

- Így van ez, Ánanda, így van ez! Ha egy ember, egy másik embernek köszönhetően fordul menedékkért a Buddhához, Dhammához és Szanghához, az előbbinek nem egyszerű ezt visszafizetnie az utóbbinak azáltal, hogy tiszteletét fejezi ki előtte, feláll a tiszteletére, tiszteletteljes köszöntésben és előzékeny szolgálatokban részesíti, és ellátja őt ruhával, étel-alamizsnával, nyugvóhellyel és gyógyszerrel, azt mondom néked.

Ha egy ember egy másik embernek köszönhetően jut arra, hogy tartózkodik élőlények pusztításától, mindannak elvételeitől, amit nem neki szántak, az érzéki örömek tekintetében helytelen viselkedéstől, a hamis beszédétől, a szeszes italoktól és a tudatosságot károsan befolyásoló anyagoktól, amelyek gondtalansághoz vezetnek, az előbbinek nem egyszerű ezt visszafizetnie az utóbbinak azáltal, hogy tiszteletét fejezi ki előtte, feláll a tiszteletére, tiszteletteljes köszöntésben és előzékeny szolgálatokban részesíti, és ellátja őt ruhával, étel-alamizsnával, nyugvóhellyel és gyógyszerrel, azt mondom néked.

Ha egy ember egy másik embernek köszönhetően jut arra, hogy tökéletes bizalommal legyen a Buddha, Dhamma és Szangha iránt, és birtokában jut mindazon erényeknek, amelyek

kedvére vannak a nemes embereknek, az előbbinek nem egyszerű ezt visszafizetnie az utóbbinak azáltal, hogy tiszteletét fejezi ki előtte, feláll a tiszteletére, tiszteletteljes köszöntésben és előzékeny szolgálatokban részesíti, és ellátja őt ruhával, étel-alamizsnával, nyugvóhellyel és gyógyszerrel, azt mondom néked.

Ha egy ember egy másik embernek köszönhetően fordul menedéért a Buddhához, Dhammához és Szanghához, az előbbinek nem egyszerű ezt visszafizetnie az utóbbinak azáltal, hogy tiszteletét fejezi ki előtte, feláll a tiszteletére, tiszteletteljes köszöntésben és előzékeny szolgálatokban részesíti, és ellátja őt ruhával, étel-alamizsnával, nyugvóhellyel és gyógyszerrel, azt mondom néked.

Ha egy ember egy másik embernek köszönhetően megszabadul a kétségtől a szenvedés, a szenvedés oka, a szenvedés megszűnése és a szenvedés megszűnéséhez vezető út felől, az előbbinek nem egyszerű ezt visszafizetnie az utóbbinak azáltal, hogy tiszteletét fejezi ki előtte, feláll a tiszteletére, tiszteletteljes köszöntésben és előzékeny szolgálatokban részesíti, és ellátja őt ruhával, étel-alamizsnával, nyugvóhellyel és gyógyszerrel, azt mondom néked. Ánanda, tizennégyféle személyes adomány létezik. Valaki adományt ad a saját erejéből tökéletesen megvilágosodott Beérkezettnek: ez a személyes adomány első fajtája. Valaki adományt ad egy magányos megvilágosodottnak: ez a személyes adomány második fajtája. Valaki adományt ad a Beérkezett egy arahant tanítványának: ez a személyes adomány harmadik fajtája. Valaki adományt ad annak, aki az arahantság megvalósításának útjára lépett: ez a személyes adomány negyedik fajtája. Valaki adományt ad egy vissza-nem-térőnek: ez a személyes adomány ötödik fajtája. Valaki adományt ad annak, aki a vissza-nem-térés megvalósításának útjára lépett: ez a személyes adomány hatodik fajtája. Valaki adományt ad egy egyszer-visszatérőnek: ez a személyes adomány hetedik fajtája. Valaki adományt ad annak, aki az egyszer-visszatérés megvalósításának útjára lépett: ez a személyes adomány nyolcadik fajtája. Valaki adományt ad egy folyambalépőnek: ez a személyes adomány kilencedik fajtája. Valaki adományt ad annak, aki a folyambalépés megvalósításának útjára lépett: ez a személyes adomány tizedik fajtája. Valaki adományt ad egy külső (a Rendhez nem tartozó) embernek, aki mentes az érzéki örömökre irányuló vágyaktól: ez a személyes adomány tizenegyedik fajtája. Valaki adományt ad egy erényes hétköznapi embernek: ez a személyes adomány tizenkettedik fajtája. Valaki adományt ad egy erkölcstelen hétköznapi embernek: ez a személyes adomány tizenharmadik fajtája. Valaki adományt ad egy állatnak: ez a személyes adomány tizennegyedik fajtája.

E tanítás szerint, Ánanda, egy állatnak adott adomány esetében a felajánlás várhatóan százszorosan térül vissza. Egy erkölcstelen hétköznapi embernek adott adomány esetében a felajánlás várhatóan ezerszeresen térül vissza. Egy erényes hétköznapi embernek adott adomány esetében a felajánlás várhatóan százezerszeresen térül vissza. Egy külső (a Rendhez nem tartozó), az érzéki örömökre irányuló vágyaktól mentes embernek adott adomány esetében a felajánlás várhatóan százezerszer százezerszeresen térül vissza.

Egy folyambalépés megvalósításának útjára lépett személynek adott adomány esetében a felajánlás várhatóan kiszámíthatatlan, óriási mértékben térül vissza. Mit is mondhatnánk akkor egy folyambalépettnak adott adományról? Mit is mondhatnánk akkor egy egyszer-visszatérés megvalósításának útjára lépett személynek adott adományról? Mit is mondhatnánk akkor egy egyszer-visszatérőnek adott adományról? Mit is mondhatnánk akkor egy a vissza-nem-térés megvalósításának útjára lépett személynek adott adományról? Mit is mondhatnánk akkor egy vissza-nem-térőnek adott adományról? Mit is mondhatnánk akkor az arahantság megvalósításának útjára lépett személynek adott adományról? Mit is mondhatnánk akkor egy arahantnak adott adományról? Mit is mondhatnánk akkor egy magányos megvilágosodottnak adott adományról? Mit is mondhatnánk akkor a tökéletesen megvilágosodott Beérkezettnek adott adományról?

Hétféle Közösségnek adott adomány van, Ánanda. Valaki adományt ad a kétféle (szerzetesi és szerzetesnői) Szanghának, élén a Buddhával: ez a Közösségnek nyújtott felajánlás első fajtája. Valaki adományt ad a kétféle (szerzetesi és szerzetesnői) Szanghának, miután a Beérkezett elérte a végső nibbánát: ez a Közösségnek nyújtott felajánlás második fajtája. Valaki adományt ad a szerzetesi Szanghának: ez a Közösségnek nyújtott felajánlás harmadik fajtája. Valaki adományt ad a szerzetesnői Szanghának: ez a Közösségnek nyújtott felajánlás negyedik fajtája. Valaki adományt ad, mondván: „Jelöljenek ki nekem ennyi és ennyi szerzetest és szerzetesnőt a Szanghából”: ez a Közösségnek nyújtott felajánlás ötödik fajtája. Valaki adományt ad, mondván: „Jelöljenek ki nekem ennyi és ennyi szerzetest a Szanghából”: ez a Közösségnek nyújtott felajánlás hatodik fajtája. Valaki adományt ad, mondván: „Jelöljenek ki nekem ennyi és ennyi szerzetesnőt a Szanghából”: ez a Közösségnek nyújtott felajánlás hetedik fajtája.

A jövőben, Ánanda, lesznek a nemzetségnek (gotrabhuno) olyan tagjai, akik „sárga nyakúak”, erkölcstelenek, rossz jelleműek. Az emberek a Szangha kedvéért adományokat fognak adni ezeknek az erkölcstelen embereknek. És még akkor is, azt mondom néktek, a Szanghának adott adomány mérhetetlen, óriási. És azt is mondom, hogy egy embernek egyénileg adott adomány valaha is gyümölcsözőbb legyen, mint a Szanghának nyújtott felajánlás.

A felajánlás megtisztításának négy fajtája van, Ánanda. Melyik ez a négy? Van felajánlás, amely az adakozó által tisztul meg, nem az elfogadó által. Van felajánlás, amely az elfogadó által tisztul meg, nem az adakozó által. Van felajánlás, amely sem nem az adakozó, sem nem az elfogadó által tisztul meg. Van felajánlás, amely úgy az adakozó, mint az elfogadó által megtisztul.

És hogyan tisztul meg a felajánlás az adakozó, nem az elfogadó által? Ezúttal az adakozó erényes, jellemes, és az elfogadó erkölcstelen, jellemtelen. Így az adomány az adakozó által tisztul meg, nem az elfogadó által.

És hogyan tisztul meg a felajánlás az elfogadó, nem az adakozó által? Ezúttal az adakozó erkölcstelen, jellemtelen, és az elfogadó erényes, jellemes. Így az adomány az elfogadó által tisztul meg, nem az adakozó által.

És hogyan tisztul meg a felajánlás sem nem az adakozó, sem nem az elfogadó által? Ezúttal az adakozó erkölcstelen, jellemtelen, és az elfogadó erkölcstelen, jellemtelen. Így az adomány sem nem az adakozó, sem nem az elfogadó által tisztul meg.

És hogyan tisztul meg a felajánlás úgy az adakozó, mint az elfogadó által? Ezúttal az adakozó erényes, jellemes, és az elfogadó erényes, jellemes. Így az adomány úgy az adakozó, mint az elfogadó által megtisztul. Ez a felajánlás megtisztításának négy fajtája.

Így szólt a Magasztos, majd a Jó-úton-járó szavaihoz a Tanító még hozzátette:

Ha egy erényes személy egy erkölcstelennek ad
Bizalomteli szívvel egy becsületesen szerzett adományt,
Hitét abba vetve, hogy a cselekedet nagy eredményt hoz,
Az adakozó erénye megtisztítja a felajánlást.

Ha egy erkölcstelen személy egy erényesnek ad
Egy becsületesen szerzett adományt, hitetlen szívvel,
És abban sincs hite, hogy a cselekedet nagy eredményt hoz,
Az elfogadó erénye tisztítja meg a felajánlást.

Ha egy erkölcstelen személy ad egy erkölcstelennek
Egy becsületesen szerzett adományt, hitetlen szívvel,
És abban sincs hite, hogy a cselekedet nagy eredményt hoz,
Egyikőjük erénye sem tisztítja meg a felajánlást.

Ha egy erényes személy egy erényesnek ad
Bizalomteli szívvel egy becsületesen szerzett adományt,

Hitét abba vetve, hogy a cselekedet nagy eredményt hoz,
Az az adomány teljességgel gyümölcsöző lesz, azt mondom néktek.

Ha egy szenvedélymentes személy egy szenvedélymentesnek ad
Bizalomteli szívvel egy becsületesen szerzett adományt,
Hitét abba vetve, hogy a cselekedet nagy eredményt hoz,
Az az adomány, azt mondom néktek, minden világi adomány közt a legjobb.